

Vammaisneuvosto

11.6.2026

Kokoustiedot

Aika 11.6.2026 klo 17:00 - 19:56

Paikka Kokoustila mediateekki, Työväen akatemia (Vanha Turuntie 14, 02700 Kauniainen)

Läsnä	Kuusela Pirkko	puheenjohtaja	17:00 - 19:56
	Koskinen Juha-Matti	2. varapuheenjohtaja	17:00 - 19:56
	Ahlgren Rosita	jäsen	17:00 - 19:56
	Bäckström Hanna	jäsen	17:00 - 19:56
	Eriksson Kenneth	jäsen	17:00 - 19:56
	Huotari Eino	jäsen	17:00 - 19:56
	Kalliomäki Susanna	jäsen	17:00 - 19:56
	Karhunen Ritva	jäsen	17:00 - 19:56
	Paasikivi Tom	jäsen	17:00 - 19:56
	Tynkkynen Kaarina	jäsen	17:00 - 19:56
	Westerlund-Horttana Clara	jäsen	17:00 - 19:56
	Virkkula Irmeli	jäsen	17:00 - 19:56
	Virtanen Terhi	jäsen	17:00 - 19:56
	Österberg Hanne	jäsen	17:00 - 19:56
	Fredriksson Pekka	varajäsen	17:00 - 19:56
	Ojala Sari	varajäsen	17:00 - 19:56
	Sjöberg Nina	varajäsen	17:00 - 19:56
	Westergård Mikaela	palvelualuejohtaja, perhe- ja vammaispalvelut	17:00 - 19:56
	Hirvilammi Markus	päätöksenteon tuen päällikkö, sihteeri	17:00 - 19:56
	Kunnas Katri	hankintapäällikkö	17:00 - 17:28
	Astala Lena	palveluyksikköpäällikkö	17:00 - 17:28
	Rosvall Matti	arviointipäällikkö	17:28 - 18:14
Poissa	Valtonen Marsa	1. varapuheenjohtaja	
	Holmlund Jessica	3. varapuheenjohtaja	
	Karlsson Inger	jäsen	
	Penttilä Kaisa	jäsen	
	Rautanen Liisa	jäsen	
	Silvander Sini	jäsen	
	Hukari Hanna	aluehallituksen edustaja	

Allekirjoitukset

Pirkko Kuusela
puheenjohtaja

Markus Hirvilammi
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Rosita Ahlgren
pöytäkirjantarkastaja

Hanne Österberg
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 18.6.2026

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 45		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 46		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	7
§ 47		Vammaispalvelujen asumispalvelujen hankintojen strategisten periaatteiden valmistelun merkitseminen tiedoksi	8
§ 48		Vuoden 2025 arviointikertomuksen merkitseminen tiedoksi	12
§ 49		Liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaiskatsauksen merkitseminen tiedoksi	14
§ 50		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	16
§ 51	1	Lausunnon antaminen alueellisesta opiskeluhuoltosuunnitelmaluonnoksesta	17
§ 52		Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 4.12.2025 § 84 aloitteeseen hyvinvointialueen tekemistä yhdenvertaisista joukkoseulonnoista terveyspalveluissa	20
§ 53		Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 5.3.2026 § 16 aloitteeseen LUVN asiakasmaksujen maksukaton täyttymisen seurantavastuun siirtämisestä hyvinvointialueelle, maksukaton seurannan digitalisoinnasta ja laskutuksen automaattisesta katkaisusta maksukaton täytyttyä	32
§ 54	2	Vammaisneuvoston lausunnon "liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeesta" merkitseminen tiedoksi	39
§ 55	3	Vammaisneuvoston lausunnon "liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönottamisesta" merkitseminen tiedoksi.	42
§ 56		Vammaisneuvoston lausuntojen ja esityksien tarkistaminen	45
§ 57		Muut asiat	47
§ 58		Ilmoitusasiat	49

§ 45

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös**

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimitelien kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 78 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 46

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Ahlgren ja Österberg ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto päätti yksimielisesti

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Ahlgren ja Österberg, ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet palvelualuejohtaja Westergårdille, hankintapäällikkö Kunnakselle, palveluyksikköpäällikkö Astalalle sekä arviointipäällikkö Rosvallille.

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toimitella voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 79 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitellimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeudesta vammaisneuvosto päättää toimitellasäännössään

1309/00.01.02/2026

Vammaisneuvosto 11.6.2026 § 47

§ 47

Vammaispalvelujen asumispalvelujen hankintojen strategisten periaatteiden valmistelun merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Hokkanen Timo
Astala Lena
Kunnas Katri

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä vammaispalvelujen asumispalvelujen hankintojen strategisten periaatteiden valmistelun tiedoksi.

Käsittely

Palveluysikköpäällikkö Astala ja hankintapäällikkö Kunnas poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.28.

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Tausta

Vammaisten asumispalveluilla tarkoitetaan vammaispalvelulain (675/2023) ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) perusteella järjestettäviä asumisen tuen palveluja vammaisille henkilöille. Hankittaville palveluille on yhteistä yksikkömuotoinen järjestämistapa.

Palvelujen tarjoaminen asiakkaalle perustuu sosiaalityöntekijän tekemään arvioon ja päätökseen. Palveluja järjestetään vammaisen asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti. Asiakkaan yksilöllinen palvelutarve ja palvelut kirjataan asiakassuunnitelmaan. Palvelun tarkempi sisältö kirjataan palvelun toteuttamissuunnitelmaan palveluntuottajan toimesta yhteistyössä sosiaalityön ja asiakkaan kanssa palvelun käynnistyessä.

Nyt valmistelussa olevassa hankinnassa tullaan kilpailuttamaan yhteisöllinen asuminen, ympärivuorokautinen asuminen mukaan lukien erityisen vaativan tuen asuminen, lyhtyaikainen hoiva sekä lasten asuminen. Sopimuskausi alkaa vuoden 2027 alkupuolella.

Nykytila

Vammaisten asumispalveluja järjestetään tällä hetkellä sekä omana että ostopalveluna.

Vammaisten ympärivuorokautisten palvelujen hankinta on kilpailutettu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueitasoisesti. Sopimus on toistaiseksi voimassa oleva.

Kustannukset

Hankinnan arvioidut kustannukset laskennalliselle neljälle vuodelle ovat noin 320 000 000 euroa. Oman toiminnan osuus 30 % ja ostopalveluiden osuus on 70 %

Asumispalvelun hankinnan strategiset periaatteet

Vammaisten asumispalvelujen hankinnan periaatteiksi esitetään aluehallitukselle seuraavia periaatteita:

1. Hankinnan tavoitteena on keventää palvelurakennetta asiakastarpeen mukaisesti.
2. Alueellista markkinaa vahvistetaan ja ostoja vähennetään muilta hyvinvointialueilta.
3. Hankinnalla lisätään yhteisöllisen asumisen ja erityisen vaativan asumispalvelun sopimustuottajia.

4. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue määrittää ehdottomat vähimmäisvaatimukset palvelun sisällölle ja laadulle. Vähimmäisvaatimusten taso on asiakkaiden palvelutarvetta vastaava ja yhtenevä hyvinvointialueen oman toiminnan vaatimusten kanssa.
5. Palveluntuottajalta edellytetään samaa asiakaskokemusmittausta ja laadunhallintaa kuin hyvinvointialueen omalta toiminnalta.
6. Palvelua hankitaan suomeksi ja ruotsiksi.
7. Hankinnalla mahdollistetaan uusien palveluntuottajien mukaantulo sopimuskaudella.
8. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ei sitoudu ostamaan tiettyä hankintamäärää, vaan palvelua hankitaan tarpeen mukaisesti.
9. Hankintamalli varmistaa, että kustannuskehitys pysyy tilaajan hallinnassa ja helpottaa sopimushallintaa ja sekä hallinnointia
10. Hankinnan sopimuskausi on toistaiseksi voimassa oleva. Sopimuskauden aikana voidaan tehdä kevennettyjä kilpailutuksia. Palveluseteliä hyödynnetään järjestämisen tapana.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain (611/2021) mukaan vammaisneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vammaisneuvosto arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vammaisneuvosto tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hallintosäännön 42 §:n mukaan aluehallituksen tehtävänä on asettaa hyvinvointialueissa säädetyt vaikuttamistoimielimet ja huolehtia näiden toimintaedellytyksistä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

11/50

Vammaisneuvosto

§ 47

11.6.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

2171/00.02.03/2026

Vammaisneuvosto 11.6.2026 § 48

§ 48

Vuoden 2025 arviointikertomuksen merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rosvall Matti

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä annetun selostuksen ja vuoden 2025 arviointikertomuksen tiedoksi.

Käsittely

Arviointipäällikkö Rosvall oli läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana klo 17.28-18.14.

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vuonna 2021 hyväksytyn hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee muun muassa arvioida sitä, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyyttä talouden tasapainotuksen kannalta.

Hyvinvointialuelain mukaisesti tarkastuslautakunta antaa aluevaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Tarkastuslautakunta on hyväksynyt vuoden 2025 toimintaa käsittelevän

arviointikertomuksen 6.5.2026. Aluevaltuusto käsittelee arviointikertomusta kokouksessaan 9.6.2026. Hyvinvointialuelain mukaisesti aluehallituksen tulee tuoda aluevaltuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman mukaisesti arviointikertomus kohdistuu strategiatyön kokonaisuuteen ja valtuustokaudelta 2022–2025 jäljellä oleviin strategiaan päämääriin ja tavoitteisiin, joista tarkastellaan strategisten ohjaustekijöiden lisäksi muun muassa valmiutta ja varautumista sekä hyvinvointialueen taloutta. Kuntien kanssa tehtävän yhteistyön arvioinnin osalta tarkastuslautakunta teki yhteistyötä muun muassa Espoon kaupungin tarkastuslautakunnan kanssa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tarkastuslautakunnan esittelijä arviointipäällikkö Matti Rosvall on kutsuttu kokoukseen.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaiskatsauksen merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto merkitsi yksimielisesti tiedoksi, ettei asiasta ollut esiteltäviä ajankohtaisia asioita.

Selostus

Vammaisneuvostolle annetaan katsaus liikkumista tukevien palvelujen ajankohtaisista asioista.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

15/50

Vammaisneuvosto

§ 49

11.6.2026

Päätöshistoria

§ 50

Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä ajankohtaiskatsaukset tiedoksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esiteltiin muun muassa seuraavia asioita:

- Sosiaalihuoltolain uudistamista koskeva lausunto (aluehallitus 25.5.2026 § 96)
- Vammaisneuvoston lausunnot liikkumisen tuen matkabudjetista ja liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeesta
- Asiakaskokemuksen mittaaminen hyvinvointialueella
- Esteettömyyskartoitukset hyvinvointialueella

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Perhe- ja vammaispalvelujen palvelualueen ajankohtaiset asiat

Liitteet

Oheismateriaali

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 11.6.2026 § 51

§ 51

Lausunnon antaminen alueellisesta opiskeluhooltosuunnitelmaluonnoksesta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon
perhe- ja vammaispalvelujen palvelualueelle.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukainen
alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma täydentää lasten ja
nuorten hyvinvointisuunnitelmaa ja se perustuu koulutuksen
järjestäjien opiskeluhooltosuunnitelmiin. Suunnitelma on tehty
yhteistyössä alueellisen opiskeluhoollon yhteistyöryhmän
kanssa.

Suunnitelma kuvaa opiskeluhoollon palvelujen järjestämisen
sekä yhteistyön hyvinvointialueen opiskeluhooltopalvelujen ja
koulutuksen järjestäjien välillä, ja määrittää yhteiset
painopisteet, tavoitteet, opiskeluhooltopalvelujen
voimavarojen kohdentamisen ja niiden seurannan.

Perhe- ja vammaispalvelujen palvelualue on pyytänyt vammaisneuvoston lausuntoa alueellisesta opiskeluhoollonsuunnitelmasta 19.6.2026 mennessä.

Vammaisneuvoston lausunto on valmisteltu vammaisneuvoston puheenjohtajiston johdolla. Vammaisneuvoston lausuntoluonnos on luettavissa tämän asiakohdan liitetiedostona.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain (611/2021) mukaan vammaisneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vammaisneuvosto arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vammaisneuvosto tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hallintosäännön 42 §:n mukaan aluehallituksen tehtävänä on asettaa hyvinvointialueissa säädetyt vaikuttamistoimielimet ja huolehtia näiden toimintaedellytyksistä.

Liitteet

- 1 Vammaisneuvoston lausunto koskien alueellista opiskeluhoollonsuunnitelmaa

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

19/50

Vammaisneuvosto

§ 51

11.6.2026

Päätöshistoria

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 11.6.2026 § 52

§ 52

Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 4.12.2025 § 84 aloitteeseen hyvinvointialueen tekemistä yhdenvertaisista joukkoseulonnoista terveystalveissa

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Mustakari-Ilovuori Anu

Siikamäki Kirsti

Uimonen Tommi

Westergård Mikaela

Ahvenainen Jenni

Puolitaival Miika

Päätösehdotus

1. merkitä alla olevan vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen tiedoksi

Vastaus vammaisneuvoston aloitteeseen

Vammaisneuvosto on laatinut kattavan aloitteen koskien seulontatutkimusten toteutuksen yhdenvertaisuutta ja esteettömyyttä seuraavilla tarkastelualueilla:

1. Fyysinen esteettömyys
2. Tiedollinen ja kommunikoinnin esteettömyys
3. Taloudellinen ja sosiaalinen yhdenvertaisuus
4. Yhdenvertaisuus erityisryhmille
5. Organisatoriset ja henkilöstön osaamiseen liittyvät tekijät
6. Digitaalinen saavutettavuus
7. Mahdollisuus vaikuttaa ja antaa palautetta

Seulontojen taustaa

Vammaisneuvosto
Vammaisneuvosto

§ 84
§ 52

4.12.2025
11.6.2026

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella järjestetään valtakunnallisen seulontaohjelman mukaisesti:

- rintasyöpäseulonta
- suolistosyövän seulonta
- kohdun kaulaosan syövän seulonta ja
- raskauden aikaiset seulonnat.

Seulonnat järjestetään ostopalveluna. Merkittävänä seulonnan palveluntuottajana on HUS Diagnostiikkakeskus, jossa tehdään kohdunkaulasyövän ja suolistosyövän diagnostiikka.

Rintasyöpäseulonnan palveluntuottajina ovat Arvo Terveys Oy ja Terveystalo. Näiden lisäksi järjestään silmänpohjakuvaukset Lohjaa lukuun ottamatta kaikkien muiden kuntien osalta ostopalveluna, tuottajana on HUS Diagnostiikkakeskus ja Digifundus. Voimassa olevat sopimukset vaikuttavat tehtäviin palveluihin. Raskauden aikaiset seulonnat toteutetaan HUSin toimesta järjestämissopimuksen mukaisesti.

Yhteenveto

Vammaisneuvosto kiinnittää aloitteessaan huomiota seulontapalvelujen tärkeisiin esteettömyyttä, yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta koskeviin asioihin. Seulontapalvelut ovat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ostettavaa palvelua ja siten tällä hetkellä toiminta perustuu voimassa oleviin sopimuksiin. Seulontapalvelut ovat suunniteltua, ajanvaraukseen perustuvaa kiireetöntä palvelua ja ne eivät täytä lähipalvelun kriteereitä.

Kaikissa seulonnoissa osallistuminen on järjestelmällisesti korkeampaa pienissä ja keskisuurissa kunnissa kuin suurissa kaupungeissa. Suolistosyöpäseulonnassa miesten osallistuminen on selvästi naisia alhaisempaa.

Sikiöseulontoihin osallistuvat kokemuksen perusteella lähes kaikki odottavat äidit, joille seula soveltuu.

Palveluntuottajilta saatujen vastausten, sopimusten ja käsityksemme mukaan terveydenhuolto- ja neuvolapalveluissa pyritään huomioimaan asiakkaan yksilölliset tarpeet. Tiloihin, teknisiin ratkaisuihin tai myös yksittäisen asiakaspalveluhenkilöstön osaamiseen voi liittyä puutteita. Yksilöllisten tarpeiden huomioimista edesauttaa, mikäli asiakas on etukäteen yhteydessä palveluntuottajaan. Esimerkiksi HUSin laboratoriotilat ovat pääosin esteettömiä, mutta tarvittaessa asiakas ohjataan erityisyksikköön näytteenottoa varten. Erityisyksiköstä löytyvät tarvittavat apuvälineistöt ja henkilöstön osaaminen välineistön käyttöön.

Palvelujen esteettömyyteen ja saavutettavuuteen voidaan vaikuttaa myös asiakkaan ja ammattilaisen vuorovaikutuksessa tapahtuvalla palveluprosessilla,

Vammaisneuvosto
Vammaisneuvosto

§ 84
§ 52

4.12.2025
11.6.2026

asiakkaiden osallistamisella ja asiakaspalautteen hyödyntämisellä palvelujen kehittämisessä. Esteettömät ja saavutettavat ratkaisut ovat usein eduksi ja sopivat kaikille käyttäjille.

-verkkosivulla julkaistiin 20.4.2026 uutinen uudesta sähköpostiosoitteesta (esteeton@luvn.fi), jota kautta asiakkaillamme on mahdollisuus antaa palautetta palveluistamme esteettömyyteen liittyen.

Seulontahankintojen valmistelussa ja seulontasopimusten tekemisessä otamme jatkossa aiempaa paremmin huomioon esteettömyyteen, yhdenvertaisuuteen ja saavutettavuuteen liittyviä asioita.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Lisäksi vammaisneuvosto haluaa tuoda esille seuraavat seikat:

1. Seulontavastaus tulee toimittaa sellaisella tavalla, että näkövammaisen voi sen lukea itsenäisesti.
2. Huomioidaan korvaavan palvelun kulkualue, jotta ihminen voi käyttää vammaispalvelulain mukaista matkaa.
3. Hoito- ja tutkimuslaitteiston tulee olla soveltuvia kaikenlaisille palveluiden käyttäjille.
4. Kutsu seulontaan tulee tulla riittävän ajoissa.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Liitteet

Oheismateriaali

- Vammaisneuvoston aloite seulontatutkimusten toteutuksen yhdenvertaisuudesta ja esteettömyydestä
- HUSin kommentit vammaisneuvoston aloitteeseen
- Oheismateriaali. Terveystalon vastaukset vammaisneuvoston aloitteeseen

Tiedoksi

Täytäntöönpano

hallintopäällikkö, palvelualuejohtaja (perhe- ja vammaispalvelut)

Päätöshistoria

Vammaisneuvosto

§ 84

4.12.2025

Vammaisneuvosto

§ 52

11.6.2026

Vammaisneuvosto 04.12.2025 § 84

§ 84

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Jäsen Penttilä esitti, että kappaleen 2 ensimmäistä kohtaa muutetaan seuraavasti: "Selkeä, ymmärrettävä tieto: kutsukirjeet ja ohjeet selkokielellä, helppolukuisessa ja saavutettavassa muodossa." Esitystä kannatettu yksimielisesti.

Jäsen Penttiä esitti, että Kappaleen 5 ensimmäistä kohtaa muutetaan seuraavasti: "Koulutettu henkilökunta: ymmärrys esteettömyydestä, saavutettavuudesta, inklusiivisesta viestinnästä ja kulttuurisesta sensitiivisyydestä." Esitystä kannatettu yksimielisesti.

Päätös

Vammaisneuvoston päätti esittää aloitteeksi seuraavaa:

ALOITE SEULONTATUTKIMUSTEN TOTEUTUKSEN YHDENVERTAISUUDESTA JA ESTEETTÖMYYDESTÄ

Hyvinvointialueeltamme on kantautunut huolestuneita tietoja seulontatutkimusten keskittymisestä ja esteellisissä paikoissa toteuttamisesta. Jopa aluevaltuutetut ovat tehneet aloitteen yhdenvertaisuuden puolesta seulontojen toteutuksessa. Vammaisneuvosto on huolissaan myös siitä, että tutkimuksia tehdään mobiili mammografiayksiköissä, joihin kaikilla ei ole

mahdollista päästä ja paikoissa, joissa on fyysisiä esteitä tai jonotus tapahtuu ulkotiloissa. Mikäli näiden tutkimusten vuoksi joutuu matkustamaan toiselle paikkakunnalle, täytyy huomioida myös se, että osa ihmisistä ei voi käyttää joukkoliikennettä ja Kela-kyytien käyttö niihin ei ole mahdollista.

Viime aikoina on saatu lukea siitä, että alueellamme seulontatutkimuksiin on osallistuttu muuta maata vähemmän. Koska ennaltaehkäisy on aina edullisempaa kuin sairauksien hoito, on mielestämme ensiarvoisen tärkeää poistaa esteet, jotka voivat estää seulontoihin osallistumisen.

Jotta seulontatutkimukset (kuten syöpäseulonnat, raskaudenaikaiset seulonnat tai muut ennaltaehkäisevät tutkimukset) olisivat esteettömiä ja yhdenvertaisia, on huomioitava useita fyysisiä, tiedollisia, kielellisiä, sosiaalisia ja organisatorisia tekijöitä. Alla on koottu keskeisimmät näkökulmat, jotka täytyy huomioida seulontatutkimuksia järjestettäessä.

1. Fyysinen esteettömyys

- Saavutettavat tilat: sisäänkäynnit ilman portaita, luiskat, leveät oviaukot, esteettömät wc-tilat.
- Esteetön liikkuminen: riittävästi tilaa pyörätuolille ja rollaattorille, esteettömät pukuhuoneet.
- Saatavilla oleva apuvälineistö: siirtolaitteet, säädettävät tutkimuspöydät erilaisille kehoille ja toimintakyvyille.
- Esteetön kulkureitti ja paikoitus: selkeä opastus, esteettömät parkkipaikat lähellä sisäänkäyntiä.

2. Tiedollinen ja kommunikoinnin esteettömyys

- Selkeä, ymmärrettävä tieto: kutsukirjeet ja ohjeet selkokielellä, helppolukuisessa ja saavutettavassa muodossa.
- Monikanavainen viestintä: mahdollisuus saada tieto paperilla, sähköisesti, puhelimitse tai videolla.
- Kielivalikoima: ohjeet eri kielillä sekä tulkkauspalvelujen saatavuus (esim. viittomakieli, vieraat kielet).
- Kuvallinen ja videoitu ohjaus: erityisesti henkilöille, joilla on lukivaikeuksia tai kognitiivisia haasteita.
- Mahdollisuus kysyä etukäteen: avoin yhteys palveluun, jossa

voi selvittää esteettömyysjärjestelyt.

3. Taloudellinen ja sosiaalinen yhdenvertaisuus

- Maksuttomuus tai kohtuullinen hinta: kustannusten ei tule muodostaa estettä osallistumiselle.
- korvattavat matkakulut tai lähipalvelut: etenkin haja-asutusalueilla ja henkilöille, joilla ei ole autoa ja joutuvat käyttämään taksia
- Ajanvarauksen joustavuus: ilta- ja viikonloppuaikoja, mahdollisuus muuttaa aikaa ilman sanktiota.
- Saattajan tai avustajan tarve: selkeä ohjeistus siitä, että oma avustaja voi osallistua.

4. Yhdenvertaisuus erityisryhmille

- Henkilöt, joilla on aistivamma: induktiosilmukat, viittomakielentulkkaus, visuaaliset ohjeet. Tutkimustulosten toimittamisessa huomioitava tapa, jolla tieto annetaan henkilölle itselleen.
- Kognitiivisia haasteita omaavat: selkeä rakenne, rauhallinen ympäristö, lisäaika tutkimukseen.
- Mielenterveyden haasteet: sensitiivinen kohtaaminen, rauhoittava ohjaus ja mahdollisuus tukeen.
- Ikääntyneet: apua ajanvarauksessa, kuljetuspalvelujen yhteys, ymmärrettävä tieto.
- Monikulttuuriset ja kielivähemmistöt: kulttuurisensitiivinen ohjaus ja tulkkaus.
- Trans- ja intersukupuoliset henkilöt: sukupuolisensitiivinen kohtaaminen, oikeat henkilötiedot ja huomio tutkimuksen soveltuvuudesta (esim. eturauhas- tai kohdunkaulaseulonta).

5. Organisatoriset ja henkilöstön osaamiseen liittyvät tekijät

- "Koulutettu henkilökunta: ymmärrys esteettömyydestä, saavutettavuudesta, inklusiivisesta viestinnästä ja kulttuurisesta sensitiivisyydestä."
- Yksilöllinen kohtaaminen: ihmistä ei saa leimata tai ohittaa toimintakyvyn, taustan tai identiteetin perusteella.
- Tietosuoja ja yksityisyyden varmistaminen: erityisesti avustajien, tulkkien tai apuvälineiden kanssa asioidessa.
- Prosessien selkeys: yksiselitteinen kulku kutsusta

tutkimukseen ja tuloksista jatkohoitoon.

6. Digitaalinen saavutettavuus

- Esteettömät verkkopalvelut: WCAG-ohjeiden mukainen varaus- ja informaatiojärjestelmä.
 - Mahdollisuus asioida ilman digiosaamista: puhelinpalvelu tai vaihtoehtoinen ajanvaraus.
 - Ruudunlukuystävälliset dokumentit ja kontrastit.
- Tutkimustulokset on lähetettävä digisaavutettavalla tavalla suoraan asiakkaalle, jotta hän saa itse tiedon suoraan eikä tarvita välikäsiä.

7. Mahdollisuus vaikuttaa ja antaa palautetta

- Helppokäyttöinen palautejärjestelmä: myös henkilöille, jotka tarvitsevat tulkkia tai apua.
- Palautteen pohjalta tehtävät korjaukset: avoin, läpinäkyvä parantamisen prosessi.

Vammaisneuvosto on mielellään mukana, kun suunnitellaan seulontatutkimusten toteuttamista hyvinvointialueella ja annamme oman asiantuntemuksemme käyttöön.

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

ALOITE SEULONTATUTKIMUSTEN TOTEUTUKSEN YHDENVERTAISUUDESTA JA ESTEETTÖMYYDESTÄ

Hyvinvointialueeltamme on kantautunut huolestuneita tietoja seulontatutkimusten keskittymisestä ja esteellisissä paikoissa

Vammaisneuvosto
Vammaisneuvosto

§ 84
§ 52

4.12.2025
11.6.2026

toteuttamisesta. Jopa aluevaltuutetut ovat tehneet aloitteen yhdenvertaisuuden puolesta seulontojen toteutuksessa. Vammaisneuvosto on huolissaan myös siitä, että tutkimuksia tehdään mobiili mammografiayksiköissä, joihin kaikilla ei ole mahdollista päästä ja paikoissa, joissa on fyysisiä esteitä tai jonotus tapahtuu ulkotiloissa. Mikäli näiden tutkimusten vuoksi joutuu matkustamaan toiselle paikkakunnalle, täytyy huomioida myös se, että osa ihmisistä ei voi käyttää joukkoliikennettä ja Kela-kyytien käyttö niihin ei ole mahdollista.

Viime aikoina on saatu lukea siitä, että alueellamme seulontatutkimuksiin on osallistuttu muuta maata vähemmän. Koska ennaltaehkäisy on aina edullisempaa kuin sairauksien hoito, on mielestämme ensiarvoisen tärkeää poistaa esteet, jotka voivat estää seulontoihin osallistumisen.

Jotta seulontatutkimukset (kuten syöpäseulonnat, raskaudenaikaiset seulonnat tai muut ennaltaehkäisevät tutkimukset) olisivat esteettömiä ja yhdenvertaisia, on huomioitava useita fyysisiä, tiedollisia, kielellisiä, sosiaalisia ja organisatorisia tekijöitä. Alla on koottu keskeisimmät näkökulmat, jotka täytyy huomioida seulontatutkimuksia järjestettäessä.

1. Fyysinen esteettömyys

- Saavutettavat tilat: sisäänkäynnit ilman portaita, luiskat, leveät oviaukot, esteettömät wc-tilat.
- Esteetön liikkuminen: riittävästi tilaa pyörätuolille ja rollaattorille, esteettömät pukuhuoneet.
- Saatavilla oleva apuvälineistö: siirtolaitteet, säädettävät tutkimuspöydät erilaisille kehoille ja toimintakyvyille.
- Esteetön kulkureitti ja paikoitus: selkeä opastus, esteettömät parkkipaikat lähellä sisäänkäyntiä.

2. Tiedollinen ja kommunikoinnin esteettömyys

- Selkeä, ymmärrettävä tieto: kutsukirjeet ja ohjeet selkokielellä, helppolukuisessa ja saavutettavassa muodossa.
- Monikanavainen viestintä: mahdollisuus saada tieto paperilla, sähköisesti, puhelimitse tai videolla.

Vammaisneuvosto
Vammaisneuvosto

§ 84
§ 52

4.12.2025
11.6.2026

- Kielivalikoima: ohjeet eri kielillä sekä tulkkauspalvelujen saatavuus (esim. viittomakieli, vieraat kielet).
- Kuvallinen ja videoitu ohjaus: erityisesti henkilöille, joilla on lukivaikeuksia tai kognitiivisia haasteita.
- Mahdollisuus kysyä etukäteen: avoin yhteys palveluun, jossa voi selvittää esteettömyysjärjestelyt.

3. Taloudellinen ja sosiaalinen yhdenvertaisuus

- Maksuttomuus tai kohtuullinen hinta: kustannusten ei tule muodostaa estettä osallistumiselle.
- korvattavat matkakulut tai lähipalvelut: etenkin haja-asutusalueilla ja henkilöille, joilla ei ole autoa ja joutuvat käyttämään taksia
- Ajanvarauksen joustavuus: ilta- ja viikonloppuaikoja, mahdollisuus muuttaa aikaa ilman sanktiota.
- Saattajan tai avustajan tarve: selkeä ohjeistus siitä, että oma avustaja voi osallistua.

4. Yhdenvertaisuus erityisryhmille

- Henkilöt, joilla on aistivamma: induktiosilmukat, viittomakielentulkkaus, visuaaliset ohjeet. Tutkimustulosten toimittamisessa huomioitava tapa, jolla tieto annetaan henkilölle itselleen.
- Kognitiivisia haasteita omaavat: selkeä rakenne, rauhallinen ympäristö, lisäaika tutkimukseen.
- Mielenterveyden haasteet: sensitiivinen kohtaaminen, rauhoittava ohjaus ja mahdollisuus tukeen.
- Ikääntyneet: apua ajanvarauksessa, kuljetuspalvelujen yhteys, ymmärrettävä tieto.
- Monikulttuuriset ja kielivähemmistöt: kulttuurisensitiivinen ohjaus ja tulkkaus.
- Trans- ja intersukupuoliset henkilöt: sukupuolisensitiivinen kohtaaminen, oikeat henkilötiedot ja huomio tutkimuksen soveltuvuudesta (esim. eturauhas- tai kohdunkaulaseulonta).

5. Organisatoriset ja henkilöstön osaamiseen liittyvät tekijät

- Koulutettu henkilökunta: ymmärrys esteettömyydestä, inklusiivisesta viestinnästä ja kulttuurisesta sensitiivisyydestä.

- Yksilöllinen kohtaaminen: ihmistä ei saa leimata tai ohittaa toimintakyvyn, taustan tai identiteetin perusteella.
- Tietosuojan ja yksityisyyden varmistaminen: erityisesti avustajien, tulkkien tai apuvälineiden kanssa asioidessa.
- Prosessien selkeys: yksiselitteinen kulku kutsusta tutkimukseen ja tuloksista jatkohoitoon.

6. Digitaalinen saavutettavuus

- Esteettömät verkkopalvelut: WCAG-ohjeiden mukainen varaus- ja informaatiojärjestelmä.
- Mahdollisuus asioida ilman digiosaamista: puhelinpalvelu tai vaihtoehtoinen ajanvaraus.
- Ruudunlukuystävälliset dokumentit ja kontrastit. Tutkimustulokset on lähetettävä digisaavutettavalla tavalla suoraan asiakkaalle, jotta hän saa itse tiedon suoraan eikä tarvita välikäsiä.

7. Mahdollisuus vaikuttaa ja antaa palautetta

- Helppokäyttöinen palautejärjestelmä: myös henkilöille, jotka tarvitsevat tulkkia tai apua.
- Palautteen pohjalta tehtävät korjaukset: avoin, läpinäkyvä parantamisen prosessi.

Vammaisneuvosto on mielellään mukana, kun suunnitellaan seulontatutkimusten toteuttamista hyvinvointialueella ja annamme oman asiantuntemuksemme käyttöön.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

31/50

Vammaisneuvosto

§ 84

4.12.2025

Vammaisneuvosto

§ 52

11.6.2026

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 11.6.2026 § 53

§ 53

Vastauksen antaminen vammaisneuvoston 5.3.2026 § 16 aloitteeseen LUVN asiakasmaksujen maksukaton täyttymisen seurantavastuun siirtämisestä hyvinvointialueelle, maksukaton seurannan digitalisoinnasta ja laskutuksen automaattisesta katkaisusta maksukaton täytyttyä

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Jansson Hermann

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä alla olevan vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen tiedoksi

Vastaus vammaisneuvoston aloitteeseen

Julkisen terveydenhuollon asiakasmaksuissa on kalenterivuositainen maksukatto.

Maksukattoä sääntelee sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 6 a §: ä. Säännöksen mukaan asiakasmaksujen enimmäismäärä kalenterivuoden aikana on 815 euroa vuonna 2026.

Maksukattoon lasketaan mukaan esimerkiksi terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkäripalvelujen maksut, fysioterapiamaksut, sarjahoidon maksut, sairaalan poliklinikkamaksut, lyhytaikaisen laitoshoidon ja laitospalvelun maksut, suun terveydenhuollon käynti- ja toimenpidemaksut lukuun ottamatta hammasteknisiä kuluja. Myös toimeentulotuella maksetut maksut kerryttävät maksukattoä. Samoin myös ostopalveluina tuotetut palvelut, jos ne kuuluvat hyvinvointialueen järjestämisvastuulle.

Vammaisneuvosto
Vammaisneuvosto

§ 16
§ 53

5.3.2026
11.6.2026

Maksukattoon ei lasketa mukaan maksuja esimerkiksi sairaankuljetuksesta, lääkärintodistuksista, yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, tulosidonnaisista palveluista, palvelusetelin omavastuista tai täysin yksityisistä palveluista, joiden järjestämisestä hyvinvointialue ei vastaa. Alle 18-vuotiaan asiakkaan käyttämistä palveluista perityt maksut voidaan ottaa huomioon yhdessä hänen huoltajansa maksujen kanssa. Tällöin palvelut mukaisesti maksuttomia kaikille henkilöille, joiden maksut otetaan yhdessä huomioon.

Asiakasmaksulain 6a §:n mukaan asiakkaan on seurattava maksukattonsa ylittymistä itse. Kun maksukatto on ylittynyt, hyvinvointialueen on annettava asiakkaalle maksukaton ylittymistä koskeva todistus. Todistuksen saamiseksi asiakkaan on pyydettäessä esitettävä alkuperäiset tositteet hänen itsensä tai hänen huollettavinaan olevien alaikäisten lasten saamista palveluista suoritetuista maksuista. Jos palvelun käyttäjä on kalenterivuoden aikana suorittanut maksukattoon sisältyvistä palveluista maksuja maksukattoa enemmän, hänellä on oikeus saada liikaa suoritettut maksut takaisin.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on käytössä menettely, jossa asiakas ilmoittaa maksukattonsa täyttymisestä hyvinvointialueelle sähköisellä tai paperisella lomakkeella. Ilmoituksen jälkeen hyvinvointialueen talouspalvelut tarkistavat asiakkaan maksukertymän hyvinvointialueen omista palveluista ja asiakkaan esimerkiksi HUS:lle maksamat maksut. Jos asiakas on ilmoittanut käyttäneensä myös muiden hyvinvointialueiden palveluita, myös nämä otetaan huomioon maksukaton laskennassa. Hyvinvointialue tai HUS toteaa maksukaton täyttymisen, merkitsee maksukaton täyttymisen asiakas- ja potilastietojärjestelmiin ja ilmoittaa maksukaton täyttymisestä niille hyvinvointialueille, joiden palveluita asiakas on käyttänyt.

Hyvinvointialueella käynnissä oleva asiakas- ja potilastietojärjestelmäprojekti tulee vaikuttamaan maksukaton toteutukseen ja seurantaan. Käyttöön otettava Lifecare -kokonaisuus tulee käyttöön koko hyvinvointialueella ja jatkossa käytössä ei ole useita erillisiä asiakas- ja potilastietojärjestelmiä, joihin kertyy tietoa asiakkaan käyttämistä maksukattoon kuuluvista palveluista. Nykyisin asiakkaan maksukattoa kerryttävien maksujen kokonaisuuden hallintaa on vaikeuttaa useat käytössä olevat asiakas- ja potilastietojärjestelmät. Uudessa käyttöön tulevassa järjestelmässä kaikki Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen maksukattoa kerryttävät palvelut ovat samassa

Vammaisneuvosto
Vammaisneuvosto

§ 16
§ 53

5.3.2026
11.6.2026

järjestelmässä. Tämä mahdollistaa maksukaton seurannan automatisoimista aiempaa paremmin.

Maksukaton seurannan kannalta on olennaista tietää, onko asiakkaalla ollut käytössä HUS:n tai muiden hyvinvointialueiden palveluita. Nykyisellään tieto HUS:ssa käytetyistä palveluista ei siirry hyvinvointialueella automaattisesti ja asiakkaiden maksukattoa kerryttävien palveluiden osalta tarvitaan erillinen tietopyyntö HUS:in talouspalveluihin. Yhteistyössä HUS:n ja Uudenmaan muiden hyvinvointialueiden kanssa on pyritty edistämään järjestelmäautomaatiota maksukattokertymätietojen siirtämisessä. Toistaiseksi tietojen siirtyminen ei kuitenkaan onnistu automatisoidusti. Tämä tarkoittaa, että maksukaton kokonaisuuden seurannan automatisoiminen ei kokonaisuudessaan ole tällä hetkellä mahdollista.

Hyvinvointialue pyrkii vuoden 2027 alussa siirtymään toimintamalliin, jossa asiakkaalle ilmoitetaan maksukaton täyttymisestä, jos maksukatto täyttyy hyvinvointialueen omissa palveluissa. Tämän jälkeen asiakkaalle ilmoitetaan maksukaton täyttymisestä ja pyydetään ilmoittamaan, jos käytössä on kalenterivuoden aikana ollut HUS:n tai muiden hyvinvointialueiden palveluita. Pidemmällä aikajänteellä maksukattokäsittelyssä tavoitellaan asiakkaan kannalta reaaliaikaista ja automatisoitua ratkaisua.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Vammaisneuvosto 05.03.2026 § 16

§ 16

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto
Vammaisneuvosto

§ 16
§ 53

5.3.2026
11.6.2026

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialueen hallintosäännön 83 §:n mukaan vaikuttamistoimielimellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuu- kauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

LUVN asiakasmaksujen maksukaton täyttymisen seurantavastuun siirto LUVNille, maksukaton seurannan digitalisointi, ja laskutuksen automaattinen katkaisu maksukaton täytyttyä

LUVN ottaa vastuun asiakasmaksujen maksukaton täyttymisen seurannasta, maksukaton seurannan digitalisoinnista ja laskutuksen automaattisesta katkaisusta asiakasmaksujen maksukaton täytyttyä.

Vammaisneuvosto esittää, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

- otettaisiin käyttöön LUVN asiakasmaksujen maksukaton digitaalinen seuranta

Vammaisneuvosto
Vammaisneuvosto

§ 16
§ 53

5.3.2026
11.6.2026

- otettaisiin käyttöön automaattinen laskuttamisen lopettaminen maksukaton täyttyessä vähintään LUVNin itse laskuttamien maksujen osalta.
- toteutettaisiin, jos on teknisesti mahdollista sisällyttää seurantaan, kolmansien osapuolten maksukertymiä (HUS)
- tehdään selkokielineen ja saavutettavaa asiakasohje ja maksuton palvelunumero

Perusteet

Asiakasmaksujen maksukaton täyttymisen seuraaminen on nyt asiakkaan vastuulla. Käytännössä asiakkaan tulee todistaa dokumentein LUVNille, että maksukatto on täyttynyt. LUVN jatkaa laskuttamista, kunnes asiakas on toisin todistanut. Tästä koituu taloudellista haittaa asiakkaille ja turhaa työtä kaikille osapuolille. Laskutuksen puhelinnumero on maksullinen asiakkaalle. Palvelunumeroiden tulisi olla maksuttomia. Asiakkaan vastuuttaminen maksukaton täyttymisen seurannasta on kohtuutonta, aiheuttaa ylimääräis-tä maksutaakkaa aiheuttomasti laskutetuista laskuista ja niiden selvittelystä maksullisessa puhelinpalvelussa. Ylimääräiset laskutetut asiakasmaksut ja niiden selvittely aiheuttaa turhaa työtä myös LUVNille. Digitalisoinnilla voidaan välttää turhat laskut ja niiden hyvityslaskut; molemmat ovat tehotonta työskentelyä.

Hyvinvointialueen strategiassa linjataan:

- Teknologian hyödyntämisen edelläkävijyys; Paranna tuottavuutta hyödyntämällä älykkäästi digitaalisia ratkaisuja
- Vain tehokkain hyvinvointialue voi tarjota parhaat palvelut
- muuttaa palvelujärjestelmä kokonaisvaltaisesti asiakaslähtöisemmäksi
- Järjestämme ja uudistamme palveluja kestäväällä tavalla

LOPUKSI

LUVNin asiakasmaksujen maksukaton digitaalinen seuranta ja laskutuksen automaattinen katkaisu omavastuun täytyttyä on strategiassa linjattua tuottavuuden parantamista digitaalisilla älykkäillä ratkaisuilla.

Vammaisneuvosto
Vammaisneuvosto

§ 16
§ 53

5.3.2026
11.6.2026

Kaikissa palveluissa on suunnitelma työn automatisoinnista ja uusien digipalvelujen käyttöönotosta hyvinvointialueen ratkaisuja hyödyntäen. Maksukaton seurannan digitalisoiminen on tämän tavoitteen mukainen.

Osa hyvinvointialueista seuraa jo nyt asiakkaan puolesta maksukaton täyttymistä ja ilmoittaa siitä laskuissa asiakkaalle. Näin on tilanne ainakin Varsinais-Suomen hyvinvointialueella (Varha). Tämä on siis toteutettavissa tietojärjestelmissä. Vaikka seuranta ei tässä kohtaa kattaisi HUS laskuja, hyödyttäisi LUVN maksujen seuranta asiakkaita, sillä suurimmat laskut tulevat esimerkiksi asumispalveluista ja osastojaksoista.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 11.6.2026 § 54

§ 54

Vammaisneuvoston lausunnon "liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeesta" merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä lausunnon "liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeesta" tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Tausta

Aluehallitus käsitteli liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjetta 24.11.2025 § 259 ja päätti yksimielisesti tarkistaa liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjetta ja pyytää arviointia kuljetuspalvelujen toimivuudesta ml. Vakiotaksioikeuden ja kyytien yhdistelyjen kriteereistä, sekä toimintaohjeen mahdolliset täsmennysehdotukset. Lisäksi aluehallitus päätti, että selvitetään liikkumista tukevien palvelujen sovellusjärjestelmän kehittämistarpeita ja sen huomioimista paremmin jatkossa palveluiden hankinnassa.

Vammaispalvelulaki uudistui vuoden 2025 alusta ja vammaispalvelulakia täydennettiin soveltamisalaa koskevalla

säännöksellä, joka tuli voimaan 1.1.2026 alkaen. Liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeeseen tulee tehdä lain muutoksen edellyttämät tekniset korjaukset ja ennen korjausten käsittelyä aluehallituksessa pyydetään vammaisneuvostolta lausunto korjattaviin kohtiin liittyen. Korjaukset on tehty vain niiltä osin, jotka aiheutuvat lakimuutoksista ja muutoksilla ei ole nähty olevan vaikutuksia asiakkaiden asemaan.

Vammaisneuvoston lausunto on valmisteltu vammaisneuvoston puheenjohtajiston johdolla ja virallinen lausunto toimitettiin asianosaisille määräaikaan mennessä 2.6.2026. Vammaisneuvoston lausunto on luettavissa tämän asiankohdan oheismateriaalina.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain (611/2021) mukaan vammaisneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vammaisneuvosto arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vammaisneuvosto tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hallintosäännön 42 §:n mukaan aluehallituksen tehtävänä on asettaa hyvinvointialueissa säädetyt vaikuttamistoimielimet ja huolehtia näiden toimintaedellytyksistä.

.

Liitteet

- 2 Vammaisneuvoston lausunto liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeesta

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

9428/00.02.03/2023

Vammaisneuvosto 11.6.2026 § 55

§ 55

Vammaisneuvoston lausunnon "liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönottamisesta" merkitseminen tiedoksi.

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä lausunnon "liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönottamisesta" tiedoksi.

Käsittely**Päätös**

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus**Tausta**

Henkilökuljetukset ovat olleet muutoksen alla vuodesta 2018 alkaen taksimarkkinoiden kilpailulle vapauttamisen myötä. Hyvinvointialue peri aloituksessaan henkilökuljetuksiin hajanaisen palvelujärjestelmän ja suuren määrän sopimuksia (viimeiset kunnilta siirtyneet sopimukset ovat päättyneet helmikuussa 2026). Länsi-Uudenmaan alueella (ja muualla Suomessa), oli myös haasteita taksien saatavuudessa vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisiin 24/7 kuljetuksiin. Hyvinvointialueen aloituksessa asetettiin henkilökuljetusten tärkeimmäksi tavoitteeksi turvallinen kuljetuspalvelu, joka on käytettävissä vammaispalvelu- ja

sosiaalihuoltolain mukaisesti 24/7 koko alueella. Tätä pidettiin tärkeänä parannuksena menneeseen.

Aluehallitus päätti kokouksessaan 13.11.2023 § 183 henkilökuljetusten hankinnan strategisiksi periaatteiksi lisäksi muun muassa:

- Vammaispalvelulain mukaisille kuljetuspalveluasiakkaille tarjotaan mahdollisuus valinnanvapauteen, asiakas voi valita joko kilometri- ja eurokukkaromallin tai keskitetyn kuljetuspalvelumallin
- Kilometri- ja eurokukkaromallissa asiakkaalla on vapaus valita palveluntuottaja eikä matkustusaluetta ole rajattu

Vammaisneuvoston lausunto on valmisteltu vammaisneuvoston puheenjohtajiston johdolla ja virallinen toimitettiin asianosaisille määräaikaan mennessä 2.6.2026. Vammaisneuvoston lausunto on luettavissa tämän asiakohdan oheismateriaalina.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain (611/2021) mukaan vammaisneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vammaisneuvosto arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vammaisneuvosto tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Hallintosäännön 42 §:n mukaan aluehallituksen tehtävänä on asettaa hyvinvointialueissa säädetyt vaikuttamistoimielimet ja huolehtia näiden toimintaedellytyksistä.

Liitteet

- 3 Vammaisneuvoston lausunto liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönottamisesta

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Vammaisneuvoston lausuntojen ja esityksien tarkistaminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä lausuntojen ja esityksien tarkistamisen tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hallintosäännön 83 §:n mukaan hyvinvointialueen jäsenellä sekä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimillä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelualueet pyytävät lausuntoja eri asiakokonaisuuksista luottamus- ja vaikuttamistoimielimiltä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Oheismateriaali

Otsikko

Vammaisneuvoston lausunnot ja kokouksissa jätetyt aloitteet vuonna 2025-2026.
päivitetty 2.6.2026

Muut asiat

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä muut asiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto kävi keskustelun muista asioista ja merkitsi tiedoksi seuraavaa:

1. Vammaisneuvosto laatii aloitteen vaikuttaakseen vammaisten ja vanhusten yhteisöllisen asumisen asuntojen kokoon.
2. Vammaisneuvosto pyytää tiedokseen kuvauksen siitä, millainen erityisryhmien asiakasprosessi on ja miten eri palveluissa huomioidaan erityisryhmät.

Selostus

Vammaisneuvoston muut asiat.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

§ 58

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vammaisneuvoston tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Seuraava vammaisneuvoston kokous torstaina 3.9.2026 klo 17.00 alkaen

Liitteet

Oheismateriaali

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 45, § 46, § 47, § 48, § 49, § 50, § 51, § 52, § 53, § 54, § 55, § 56, § 57, § 58

Muutoksenhakukielto

Vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto) päätöksistä ei voi hakea muutosta, koska vaikuttamistoimielimet eivät ole hyvinvointialuelain 35 §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen toimielimiä, jotka ovat hyvinvointialueen viranomaisia ja jotka voivat käyttää julkista valtaa. Niille ei siten voida delegoida toimivaltaa.